

**CENTAR ZA INOVATIVNOST I
PREDUZETNIŠTVO
(CIP)
UNIVERZITETA U ZENICI**

**Šta su
poslovni inkubatori?**

Poslovni inkubatori

Poslovni inkubator ili inkubator je jedan od elemenata preduzetničke infrastrukture. Poslovnim inkubatorom se smatra 'pogodan' prostor u kojem svoj biznis započinju potencijalni preduzetnici ili svoj biznis nastavljaju jako mlađa mikro, mala i srednja preduzeća (do 6 mjeseci). Pogodnost prostora se ogledati u povoljnim uslovima za njegovo korištenje, poslovno savjetodavnim i ostalim uslugama koje će se pružati korisnicima prostora, kao i pomoći menadžmenta inkubatora korisnicima usluga. Poslovni inkubator ima tri važne komponente:

- ❖ objekat (prostori za poslovanje),
- ❖ poslovno savjetodavne i ostale usluge,
- ❖ usluge menadžmenta.

Poslovni inkubator pruža mogućnost mikro, malim i srednjim poduzećima (MSP) da posluju na jednom mjestu i dijele zajedničke prostore na novi i originalni način. Inkubatori se dizajniraju na način da podrže/zadovolje potrebe lokalne zajednice, i kao rezultat takvog pristupa imaju veoma individualni stil i fokus. Danas poslovne inkubatore sve više otvaraju i univerziteti sa ciljem da podstaknu i na vrlo konkretni način pokažu pomoći u osnivanju i razvoju spin-off i spin-out kompanija.

Zajedničke karakteristike inkubatora su:

- ❖ obezbjeđenje lako dostupnog prostora pod povoljnim uslovima za početnike u biznisu i jako mlađa MSP-a, koja su sklona rastu,
- ❖ poslovno savjetodavne usluge, koje se pružaju u prostorijama inkubatora,
- ❖ zajedničke administrativne poslove,
- ❖ aranžmane zakupa pod uslovima 'lako unutra – lako van',
- ❖ pomoći u dobijanju finansijskih sredstava za poslovanje,
- ❖ obezbjeđenje mogućnosti povezivanja biznisa,
- ❖ uključenost zajednice (opštine, regije, države) u njihov rad.

Projektno inkubiranje je ekonomski razvojni alat u različitim formama vlasništva osmišljeno da pomogne tehnološki zasnovanim i drugim firmama da započnu i/ili ubrzaju svoj razvoj i uspjeh. Svrha je da se stvore uspješne firme, koje će program napustiti kada budu finansijski održive i samostalne, što je obično u vremenskom periodu od dvije do tri godine. Na taj način stvarajući poslove i komercijalizirajući ključne nove tehnologije oni jačajući lokalnu i ekonomiju na nivou države. Poduzetništva koja se danas razvijaju također poboljšavaju naš kvalitet življjenja — kratkoročno na manjem nivou, dugoročno na znatno višem nivou. Inkubator se razlikuje od komercijalnog vlasništva i uslužnih ureda zahtijevajući od svojih klijenata da "apsolviraju" u inkubatoru a kada dostignu određeni nivo u svom razvoju i kada će biti održive da budu van istog (u prosjeku nakon 3 godine). Naglasak na "apsolviranju" određen je pravilnikom o provođenju apsolvirane najamnine, a cijene usluga se povećavaju razvojem biznisa, kako bi se klijenti podstakli da traže druge mogućnosti smještaja u konvencionalnijim uredskim prostorima.

Inkubator podstiče kompanije da postanu samostalne čim budu u mogućnosti, te da napuste isti u trenutku kad:

- ❖ većim dijelom imaju uspostavljen menadžment tim i upravni odbor;
- ❖ su dobitne drugi krug finansiranja;
- ❖ imaju proizvode ili usluge koji stvaraju dobit.

Kao klijent inkubacijskog programa, od preduzeća se zahtjeva da menadžmentu dostavi podatke o ekonomskom uticaju putem godišnjeg istraživanja klijenata i apsolvenata za period od npr. sedam godina. Podrazumjeva su te informacije biti povjerljive, te će biti izvještavane isključivo na zbirnoj bazi.

Moderno inkubiranje nudi široki spektar strateških i operativnih usluga i za rezidentne i "pridružene" klijente koje su fokusirane na pružanju pomoći preduzetnicima da započnu i/ili razviju tehnološki zasnovana preduzeća.

Pomoći ćemo i Vama u procesu

uspostavljanja i razvoja poslovnih inkubatora!

Kontaktirajte nas!

CENTAR ZA INOVATIVNOST I PREDUZETNIŠTVO UNIVERZITETA U ZENICI

Travnička cesta 1, 72000 Zenica, Bosna i Hercegovina

Tel. +387 32 449 147

Fax. +387 32 246 612

E-mail: dpetkovic@mf.unze.ba

nino.serdarevic@ef.unze.ba

sbalic@mf.unze.ba

Djelatnost Centra za inovativnost i preuzetništvo

CENTAR ZA INOVATIVNOST I PREDUZETNIŠTVO je pod-organizacijska jedinica u sastavu Univerziteta u Zenici nastala kroz Tempus projekt broj: 41108, realizovan u periodu 2007-2010.godina. Partneri u ovom evropskom projektu bili su Politehnički univerzitet iz Torina (Politecnico di Torino), Univerzitetski inkubator iz Kopra (Univerza na Primorskom Koper), Svjetski univerzitetski servis-SUS BIH i Ministarstvo civilnih poslova BIH (MCP). Nakon usvajanja Elaborata o osnivanju Centra na Senatu i Upravnom odboru Univerziteta u Zenici početkom 2008.godine CIP je započeo sa aktivnim radom.

Najvažnije aktivnosti koje je CIP UNZE do sada radio, te na kojima nastavlja i proširuje svoj rad, bile su:

- ❖ Promocija inovativnosti i preuzetništva unutar studentske i nastavničke populacije,
- ❖ Održavanje ili participacija u održavanju konferencija, savjetovanja, praktikuma (workshop-ova), sajmova i sl.
- ❖ Saradnička funkcija između univerziteta i tržista rada kada je u pitanju kreiranje i razvoj novih nastavnih planova i programa te otvaranje novih fakulteta,
- ❖ Razvoj inovativne i preuzetničke aktivnosti unutar studentskog tijela kroz izradu seminarskih i diplomskih radova potrebnih privredi regiona,
- ❖ Pomoć u kreiranju istraživanja za magistarske i doktorske disertacije koje su potrebne privredi regiona i BIH,
- ❖ Promocija međunarodne saradnje na projektnom i programskom principu OJ UNZE i drugih poslovnih subjekata,
- ❖ Izrada poslovnih planova od interesa za privredni razvoj i formiranje inovativnih preduzeća kroz razvoj prototipova,
- ❖ Promocija i razvoj informaciono-komunikacijskih tehnologija (IKT) kao važnog segmenta inovativnosti u nastavnom i naučno-istraživačkom radu,
- ❖ Multimedijalne prezentacije, treninzi i seminari različitih sadržaja kao sadržajna dopuna postojećim dodiplomskim i postdiplomskim studijama,
- ❖ Programi podrške razvoju spin-off i spin-out firmi unutar akademske zajednice i pomoć MSP regiona za jači poslovni rast i razvoj,
- ❖ Pomoć inovatorima i preuzetnim ljudima regiona u konkretizaciji i intrenacionalizaciji svojih ideja,
- ❖ Pomoć u klasterskom organizovanju MSP,
- ❖ Know-how u razvoju NTP i TP, inovacijskih centara, poslovnih zona, inkubatora i transferu tehnologija iz razvijenog svijeta,
- ❖ I brojne druge aktivnosti.

Referenc-lista

- ❖ Učešće u izradi Studije stanja u oblasti poslovne infrastrukture za potrebe izrade Strategije razvoja BiH za period 2009-2014.godina,
- ❖ Priprema aplikacije i obezbeđenje IPA projekta "Razvoj inovativnih centara u Zenici, Banjoj Luci i Mostaru", 2009-2011
- ❖ Učešće u projektu "Studija izvodljivosti razvoja poslovnih zona Hercegovine" 2009/10.
- ❖ Učešće u izradi "Strategija razvoja nauke u BiH", 2009-2010;
- ❖ Projekt razvoja preduzetničkih kompetencija sa Vladom Flandrije, Belgija, 2009/10.
- ❖ Otvaranje Univerzitetskog inkubatora Zenica (UIC) zajedno sa BSC Zenica (2009);
- ❖ Održavanje Studentskih konferencijskih radova TECHNO-EDUCA 2008 i Techno-Educa 2009;
- ❖ Izrada projektne dokumentacije za početak rada NTP Zenica (2008-2010);
- ❖ Izrada Studije izvodljivosti formiranja Mašinskog Tehničkog Centra (MTC) u Gračanici kao suport razvoju Klastera plastičara i alatničara BiH (2009),
- ❖ Održavanje konferencijskih radova BDC 2008 i BDC 2009 zajedno sa BSC Zenica i Ekonomskim fakultetom UNZE;
- ❖ Učešće na konferenciji o razvoju tehnoloških parkova i inkubatora zemalja Jugoistočne Evrope i Azije, ECABIT 2008 u Tambovu (Ruska Federacija, 2008)
- ❖ Članstvo u mreži preduzetničkih centara Evrope (Reschica Network) koju vodi DAAD Njemačke (2009);
- ❖ Saradnja sa BSC Zenica u realizaciji Akademija preduzetništva i izboru najbolje poslovne ideje (2008-2010),
- ❖ Pomoć u realizaciji najboljih poslovnih ideja studenata UNZE i dr.(2008-2010)
- ❖ Članstvo u mreži inovativnih centara Evrope (BIR Network) koju vodi Univerzitet iz Đirone (Španija)-2009;
- ❖ Realizacija obuke zaposlenih iz drvoprerađivačkih firmi regije CBIH zajedno sa laboratorijama UNZE i REZ Zenica(2009);
- ❖ Realizacija studijske posjete tehnološkim parkovima Nova Gorica, Valles, Barcelona, Lleda i Girona (2009);
- ❖ Održavanje obuke za studente i profesore iz tehnologija laserskog 3D skeniranja i brze proizvodnje (RP)zajedno sa Pro-CADD Ljubljana (2008)

Štampana izdanja:

- Petković D., Serdarević J., Bejić J.: Vodič za preduzetništvo; knjiga, 2010.
- Tornincasa S., Petković D., Balić S.: Upravljanje životnim ciklusom proizvoda, knjiga, 2010.
- Petković D.: UNZE-Od predavačke do preduzetničke uloge; Brošura, 2009.
- Petković D.: CIP-prva godina rada; brošura, 2009.
- Zbornik I Business Development Conference, 2008.
- Zbornik II Business Development Conference, 2009.

- Zbornik II studentske konferencije Techno-Educa, 2008.
- Zbornik III studentske konferencije Techno-Educa, 2009
- Serdarević N.: Stanje razvoja MSP u BiH, publikacija, 2009.
- Serdarević N.: Univerzitetski inkubator Zenica, publikacija, 2009.

